

Előfizetési díj.

Vidékekre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy óra helyben	1 frt.

Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogad-
atunk el.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Belkirály-utca szeglet trencsini-vár 7. szám házá a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzandók.

Az értékes cikkek díjazatnak.

Készítők nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy anna-
tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvez-
ményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haase
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilttérli calkok

garmond sora után 25 kr. fizetendő

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A
„KELET”
politikai és közgazd. napilap
1874. második fél évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy óra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal kiadó Stein János könyv-
kereskedésbe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tisztletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

A zágrábi egyetem.

— A béke és haladás ikertestvérek s
ölelkezve járnak a virágos úton, mely a töké-
letesség felé vezet. Ime mi is néhány éve bé-
kére és egyetértésre tevünk szert és ki tagad-
hatná, hogy nem jár nyomunkban a haladás?
Pillanat az a néhány év egy nemzet életében,
mióta alkotmányunk visszanyerésével békében
vagyunk Ausztriával és társországainkkal s
már ez idő alatt is a tudományok századon-
ként felmerülő nagy eseményét, két egyetem
megnyitását ünnepelhetjük.

A legújabb egyetem nem a miénk, nem
a magyar fajé ugyan, demégis hazánké. Hor-
vátország édes testvére ez idő szerint Magyar-
országnak s a közös bal- és jóserencse, mely
sorsunkat összefűzte, jövőre legalább egy olyan
közérzetet kifejezésére van hivatva, hogy a mi
nekünk fáj, ők is érezzék s ha ők örvendnek,
mi is örvendjünk. Mi nem nézzük féltékenysé-
gel társnemzetiségeink elöhaladását; előmenete-
lük a miénk is s ha elérünk valaha az általá-
nos jóegyetértés ígért földére, azt csak nemze-
tiségeink művelődésétől várjuk. E művelődés-
hez a horvátok új egyetemük megnyitásával
egy nagy fontosságú lépést tettek s mi nem

irigységgel, hanem örömmel veszünk részt a tá-
volból ünnepükben. A horvátok, mint a tények-
ből látszik, eléggé érettek arra, hogy egyetemük
legyen; bizonyítja ezt azon körülmény is, hogy
ők teljesen átértékelték a culturmozozzat nagy
fontosságát s az új egyetemnek megnyitását
nemcsak nemzeti, hanem a művelt világ ünne-
pévé tették. Ezrenként tödultak városukba a
vendégek, világhírű tudósok vándoroltak oda,
hogy az új „alma-mater”-nek felszentelésén
jelen lehessenek; üdvözlő táviratok, egyetemi
küldöttségek érkeztek Európa minden részéből
az ünnep nagyszerűségének emléksére.

Örvendünk, mondjuk, ezen, de mint ko-
lozsváriak ugyanakkor mi fojthatjuk el az
utófajdalmat saját egyetemünk megnyitásának
sima zajtalansága és szerény félrevonultsága
felett. A tudománynak nincs szüksége trombi-
ta- és dobszóra, de a minek fontosságát egy
nemzet érzi át, külsőleg nyilvánulást is szo-
kott adni ez érületnek. Nekünk nem volt bá-
torságunk hozzá, hogy a kolozsvári magyar
egyetem megnyitását nemzeti ünnepé tegyük
s mint nemzet más culturnepek figyelmét is
felhívjuk. Nemcsak, mi a kolozsvári egyetem
megnyitását még városi ünnepé sem tettük.
Zágráb városa a megnyitásra ünnepi dísz öltö-
tt magára, horvát nemzeti lobogók özőne
lepte el az utcákat, a kézműves odahagyta
műhelyét s ezerekre menő néptömeg tödult
üdvözlőül az érkező vendégeket, lelkes éljen-
zések a nép ajkáról tanusították a nagy cul-
turmozozzat fontosságának átértését a legal-
sőbb rétegekben is.

Mi volt ehez képest a mi ünnepünk,
vagy két száz ember összejövetele egy szoba falai
között néhány alkalmi beszéd meghallgatására?

A mi azonban megtörtént, hiábavalóság
töprekednünk felette, nyitva a pálya, hogy
saját egyetemünk is, nem ugyan ostentatí-
kal, hanem tudományos hírével megalapítsa
nevét. Az első lépés esmerjük el szebben si-
került a zágrábi testvérnek, a következőkben
mélto legyen a tudományos verseny Magyar-
ország három egyeteme között.

Egyet azonban nagy ünnepükön se fe-
ledjenek zágrábi testvéreink, s ez már nem
külsőségekre vonatkozik. Megszoktuk már az
újabb időben a vádat, hogy Magyarország saját
kebelében nemzetiségeinek kiirtására törekedik.
Ime az a föld, melyet ma Horvátországnak
neveznek, egykoron tiszta magyar terület volt
s a magyar országgyűlés többszöri felszólalá-
sának daczára, a török által elfoglalt valódi
Horvátországból bevándorló horvát lakosok
után vette magára e nevet, s ma már tisztán

bele egyezem-e — ha — szóval hogy férjhez akarok-e
menni önből?

„Justement.” (Igenis azt.)

„Monsieur sera-t-il aussi bon mari, qu'il a été
bon maitre?” (Épp oly jó férj lesz-e önből uram,
mint minő jó tanító volt?)

„Meg fogom ezt kísértetni Francis.”

Erre csend következett; ekkor újabb, elnyomott
lejtésével hangjának, mely hanglejtés egészen felizga-
tott, mivel oly kedves volt, s kísérve d'un sourire
à la fois fin et timide (egy mosolytól, melyben fi-
nomság vegyült félénk tartzkodással) és a hanggal
egészen őszhangban volt, így folytatá:

„C'est-à-dire, monsieur sera toujours un peu
entêté, exigeant, volentair.” (azaz hogy ön uram min-
dég egy kicsit makacs, akaratos és önfélt leendő.)

„De hát az voltam-e eddig Francis?”

„Mais oui; vous le savez bien.” (Ugy van;
ön azt igen jól tudja.)

„És mi kegyed nekem Francis?”

„Votre dévouée élève qui vous aime de tout
son coeur.” (Az ön hü növendéke, ki önt teljes
szívvel szereti.)

„És belé fog egyezni az ön tanítványom, hogy
éltét oldalom mellett töltse el? Beszéljen angolul
Francis.”

Néhány percnyi utángondolásra volt szüksége;
s lassu, megfontolt felelet eképp hangzott:

„Önök láthatása mindig boldoggá tett; szere-
tem hallani szavait, örömet okoz, ha láthatom; szí-
vesen vagyok közelében; úgy hiszem ön igen jó, és
feletem áll mindenben, tudom, hogy szigorú azok-
hoz, kik restek és hanyagok, hanem szives, igen szí-
ves a szorgalmasok s a figyelmesek iránt, még ha
nem is valami ügyesek. Tanítottam én boldog le-
szek mindég ön mellett lehetni; erre oly forma mo-
dulatot tett, mintha át akarna ölni, de abban hagy-
ta, csak még nagyobb nyomatlakal hozzá tette: „ta-
nítottam, beleegyeztem, hogy életmet önnel töltsem el.”

csak nemzetünk engedékenysége folytán sze-
repel, mint külön ország; világosan szóló bi-
zonyossága ez annak, hogy hazánk miként bánt
el a határai közé felvett nemzetiségekkel; amott
Törökország egy hatalmasság, melynek köny-
nyen juthattak volna körmei közé, például a
mi szászaink is, hol van ott most a régi Hor-
vátország?

Ismerjük el tehát a horvátok, hogy ez
ünnepek megülhetését is a magyar hazának
köszönik s cserében a valóban ki nem érde-
melt kedvezményekért adóznak ők is nekünk
egy kis testvéries szellemmel.

— A balközép vezérégyéniségei, mint a „M.
Politika” értesül, legközelebb bizalmas eszmecserét
váltak a párt magatartása iránt a választási tör-
vénnyel szemben. Arról volt ugyanis szó, hogy a
balközép segédkezet nyújtson-e a javaslatnak a fő-
rendház módosításai által kérdésessé vált törvényre
emelésére a tanácskozáskor gyorsításával, vagy pedig
meghússítsa azt, minthogy azonban ez esetben az
1848-diki választási törvény szerint kellene a jövő
választásoknál is eljárni, a törvényben pedig hiány-
zik azon szakasz, mely kizárja a választók köréből
az adóhátralékos egyéneket s minthogy ez esetben a
„függetlenségi párt” nagy többséget nyerne a bal-
közép rovására, e szempontok figyelembe vételével
az illető vezér-egyénségek abban állapodtak meg,
hogy a törvényjavaslatnak már a jövő választásoknál
törvénynyé választást siettetni fogják.

Keleti ügyek.

Smyrna, oct. 8.

A főhelytartók itt fel vannak szólítva, hogy
azon görög alattvalóktól, kiknek nemzetisége nincs
kellőleg bizonyítva, szedjék fel azonnal a katonai adót,
és mindazon adókat, melyek a török alattvalókat
terhelik. A helytartókhöz intézett új körözüvny azt
mondja, hogy újból hathavi határidő engedtetik e
kényes kérdés megoldására. Vajon a saját figyelmeztetésnek
vagy kormányfőirai igazságszeretetének ered-
ménye ez? Mindkét feltevés igaz lehet. Mindeneset-
re megjegyzendő, hogy az előbbi körözüvny rende-
leteit alkalmazni most nem volna helyén. Egyezési
terv van a görög kormány elé terjesztve és remélni
lehet, hogy az egész ügy helyesen fog rendeztetni.

Még egy eset a kezelés hanyagságára nézve. Nincs
egyen, ki a kormány pénztárnokait felelősségre von-
ja. Az időni tandják pénztárnokának alkalma volt
10,000 török lirát elsikkasztani. Erre nagy láma
támadt. Hamdi Pasa és a legfelsőbb törvényszék el-
nöke Aidinba mentek az ügyet megvizsgálni. Ez
mind nagyon jól van; de mért engednek ezen —

„Köszönöm Francis.”

Kicsit közelebb voutam őt szívemhez, az első
csókot szívtam ajkairól, ezzel pecsétlendő meg most
kötött szerződésünket; ekkor elnémultunk, ő is, én is;
e csend nem volt nagyon rövid. A Francis gondola-
it e szünet alatt nem tudom; nem is kísérttem azt
kitalálni; nem foglalkoztam azzal kifürkészni arcát,
vagy bármikép is megzavarni nyugalmát. Ohajtám,
hogy érezze ő is azon békét, mely keblemben honolt,
igaz, hogy még mindig átlétele tartam őt karjaim-
mal, de csak alig érezhettem s melyek elég szeliden
tarták őt fogva, míg ő azt ellentállás nélkül tűrte.
Tekintetem a tűz piros fényén pihent; szívem ön-
magával foglalkozott, a boldogsággal, mely azt
caordultig töltö s úgy találtam, hogy az végtelen, ki-
aknázhatlan.

„Monsieur,” — szólt fel végre hallgatag társ-
nóm, ki boldogságában oly mozdulatlanul ült, mint
egy kis egér, ha megriasztják. Még most is alig
emelte fel fejét a miut beszélt.

„Mi az Francis?”

En szeretem a csendesen folyó társalgást, nem
szokásom szerelmes megszólításokkal rohanni meg
másokat, annál kevésbé önző, heves édelgésekkel ki-
nozni.

„Monsieur est raisonnable, n'est-ce pas?” (Ön eszé-
lyesen gondolkodik nemde?)

„Minden esetre, különösen ha angolul szólítanak
fel erre: de miért kérde ezt? nincs semmi heves-
kedő vagy talakodó irántai modoromban úgy hi-
szem; nem vagyok-e eléggé nyugodt?”

„Ce n'est pas cela.” (Nem erről szölok) kezdő
ujolag Francis.

„Angolul!” intém őt.

„Jól van uram, csak azt akartam mondani,
hogy természetesen nagyon ohajtanám megtartani ál-
lásomat a tanítézetben. Gyanitom, hogy ön fogja
folytatni a tanítást ezentúl is?”

mint a tapasztalat mutatta — minden tekintetben
gyanus pénztárnokoknak szabad alkalmat és mért
nem vetik alá valami ellenőrzésnek?

M. Bruneghit, a csak most kinevezett smyrnai
olasz consult a jövő hétre várják ide. Hiszik, hogy
ezen tisztelt hivatalnok, áthatva az olasz telep ér-
dekeitől, nem fog elődjének hibáiba esni, oly hibák-
ba, melyek ezt szolgálalon kívül helyezték.

Konstantinápoly, oct. elején.

Az emelkedésnek, mely a kölcsön sikerével
járt és azt eddig követte, kezd végeszakadni. A vis-
zahatás London és Párisban rövid idő óta meg-
gyöngíté az árfolyamot és sokan állítják, hogy ez
igy is marad. Mi azt hisszük, hogy ez állítás abban
az absolut alakban, melyben elterjedt, téves. Két-
ségkívül nem lehet feltenni, hogy a török értékpá-
pirok árfolyama megingás és megállapodás nélkül
változatlan és folytonosan emelkedő marad. A hatás
visszahatást szül, különösen az üzlet ügyeiben. De
több ok a mellett szól, hogy a török papírok nem
jártak le magukat.

Nem említve a török kormány alapos biz-
tosításait a bizalom helyreállítása és hitel-
nek megerősítése iránt, a mindennapi tények
bizonyítják, hogy ez időben a pénzügyi javítások
nem merő ígéretek, hanem hogy esakugyan a va-
lódí haladásra irányult erélyes eljárások korszakát
éljük.

Alig néhány napja, hogy a török papírok tu-
lajdonosai a szelvények lejáratí idejének közeledésére
félelemmel és alaptalan aggodalmakkal voltak el-
telve. Fizetni fogják-e, avagy nem? ez volt a kér-
dés, melyet mindenki tett magának. Ma már többé
nincs ugy. A szükséges összegek kéznél vannak. A
folyó és nem folyó tartozásokat oly pontossággal fi-
zetik, mely elnémitja a criticát.

A kormány már intézkedett, hogy kifizettesse-
nek az utalványok, melyek nem fizetése oly nagy
csapás volt hitelére.

Az államkötvények párisi és londoni tulajdo-
nosai, kik ezeknek állami közadósági papírokra való
átváltotatását kívánták és régóta várják, hogy a
kormány megféleljen köteleességeinek, most kielégi-
tést nyerne.

A societe general oct. 1-től kezdve fizeti a
lejárt papírokat és az 1868-ki 6%-os kölcsönszel-
vényeit.

A Crédit general értesíti a közönséget, hogy
ezutánra kész az 1873-ki 6%-os kölcsön szelvényei
beváltását 110 árfolyamban eszközölni (ez 66 piász-
ter egy 20 ftnyi sterl. kötvényre) Ugyanezen inté-
zet elfogadja jelenleg a beváltásra bélyegzett 1873-
iki kincstári utalványok A és B sorát és három
nap múlva megküldi a letéteményezőknak az állami
közadóságra szóló, megfelelő kötvényeket. A török

„Oh minden bizonynyal! egyedül erre kell tá-
maszkodnom.”

„Bon! — akarom mondani: jól van. Esze-
rint mind kettőnknek ugyanegy hivatásunk leendő.
Ezt nagyon szeretem; és igyekezetem mindig előb-
re törni, épp oly korlátlan leendő mint az ön —
nemde?”

„Te már terveket készítesz, hogy független le-
hess tőlem.”

„Úgy van monsieur; nem akarok önnek terhé-
re — legkevésbé nehezére esni.”

„Úgy de Francis, még el sem mondottam ne-
ked, minő kilátásaim vannak jelenleg. Monsieur Pe-
let-t odahagytam s csaknem egy havi sikertelen ke-
resés után, kaptam más állomást, évi három ezer
frank fizetéssel, mely jövedelmet csak egy kicsi erő-
megfeszítéssel képes leszek megkészszerelni. Ebből
láthatod, hogy ok nélküli volna tovább is fárász-
tani magadat leezkeadással; hat ezer frankból meg-
élhetünk mindketten, és kényelemmel élhetünk.”

Francis gondolkodni látszik.

Valami bizelgő van a férfi erőre nézve nemes
büszkeségével megegyező, azon gondolatban: gond-
v i s e l é s e lehetni annak a kit szeret — azt táp-
lálni és ruházni, mint isten a mezőknek lilomát.
Ezért határozatát megingatandó így folytatam:

„Az élet eddigelő elég keserves és fáradságos
volt neked Francis. Neked most teljes nyugalomra
van szükséged, a te ezer kétszáz frankod nem volna
oly nagyon lényeges haszon, már is elég jövedel-
münkhöz s mily nagy mértékű kegyelem feláldozá-
sával szereznéd azt bé! Hagyd te abban a munkát;
te ki vagy már fáradva, engedd nekem át az örömet,
nyugtót szerezni neked.”

Nem tudom, ha szentelt-e Francis kellő figyel-
met beszédemnek; a helyett, hogy mint eddig szo-
kott előzékeny gyorsaságával felelt volna szavaimra,
csak sohajtott s mondá:

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tanár.

Regény.

Írta: Curren Bell,

Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

Huszonharmadik fejezet.

(Folytatás.)

„Szóljon már” — esengék; s egy nagyon
halk hang, gyorsan de mégis hamiskáson így vá-
laszolt:

„Monsieur vous me fait mal; de grâce lachez
un peu ma main droite! („uram! hisz fájdalomt okoz
nekem; kérem eressze el jobb kezemet.)“

Valóban most vettem észre, hogy az említett
kis „jobb kezét” igen is kiméletlenül szoritom enyém
között: kívánsága szerint cselekedtem, s harmadszor
kérdem, most szelidebb hangon:

„Francis becsül-e kegyed engem eléggé?”

„Mon maitre je le fais beaucoup! (Kedves ta-
nítóm nagyonyis.)“ — volt szívből jövő válasza.

„De becsül-e eléggé arra Francis, hogy nőmmé
legyen? hogy férjéül fogadjon engem?”

Éreztem mint dobbant meg szíve, láttam a sze-
relem hajnalpirját visszatükröződni arczán, nyakán,
halántékain; szerettem volna szemeit is megkérdezni,
de lesütött szempillái megakadályozták ebben.

„Monsieur,” — szóla végre szelid halk hangon
— „Monsieur desire savoir, si je consens-si-enfin, si
je veux me manier avec lui? (ön azt akarja tudni, ha

császári bank e hó elejétől fogva saját árfolyama szerint váltja be a vasuti kötvények szelvényeit.

A huzás oct. 1-én történt. A 357,273. szám nyerte a 300,000 franci nyereményt. Láthatni mindezekből, hogy a bizalom jogosan helyreállott.

A kölcsön felosztása az aláírók közt következőleg határozottat meg:

Egész 1000 líráig az egész aláírás fizetendő, 1000—5000-ból 50%: az 5000 lírán felüli összegből 17%.

A papírok értéke ugyan alászállott, de azért nem kell hinni, hogy az árfolyamok nagyon hanyatlottak.

Ime az utolsó árfolyam:

Államadósság	50,38 piaster.
1863-ki kölcsön	343 "
1865-ki kölcsön	348 "
1869-ki "	291 "
1872-ki " B és C sor	84½ "
1873-ki "	282 "
1874 ki új kölcsön, jutalék	2¼ "
Rumeliai pályák	
1. kibocsátvány	128 "
2. "	101 "
Leszámitolás	10—12% "

A zágrábi egyetem megnyitása.

Az egyetem megnyitása egyszerű ünnepélyekkel megy végbe. Kitünőségeik megragadják ez alkalmat, hogy a horvát fővárost s a horvát viszonyokat a művelt külföld egyes notabilitásai, a délszláv testvérek és — Magyarországnak bemutatásák. Prága, Leibach, Belgrádból számos küldöttség érkezett már; — Budapestről megérkeztek Tölffy, Horvát, Apáthy, Wagner, Dobzánsszky tanárok, a magyar akadémia részéről Toldy Ferenc és Fraknói.

A város lobogókkal díszített. A nyilvános épületeken s magánházakon majdnem kivétel nélkül, horvát zászlók lengenek; a csekély kivételt két magyar nemz. zászló képezi, mely két közé pületen a többi zászlók sorában látható.

Az idegenek özöne roppant nagy. Már eddig is mintegy kétezer vendég jött, s a vendéglőkben minden szoba rég le van foglalva, s az ezután jövő küldöttségek elszállásolása a magán házakban igen nehezen megy. Az uralgó drágaságról, melyet az idegenek özöne okozott, fogalmat adhat az, hogy 8 frton alul szoba egy napra már tegnapelőtt sem volt kapható.

A 17-kén jött vendégek közül különösen kettő fogadtatott nagy ünnepélyességgel. Ez Gneist, a hírneves író és államférfi Berlinből és Strossmayer püspök. Mindkettő már a vasuti indóházban ünnepélyesen üdvözöltetett. Fogadtatásukra egyesültek: az egyetemi rector, számos tanár, a jogász-küldöttség s nagyszámu ifjuság. A legtöbben a festői horvát nemzeti öltönyben jelentek meg. Midőn Gneist a vasuti kocsiból kilépett, az ünnepi bizottság tagjai által az ugynevezett császár-terembe kísértetett.

A rector itt meleg szavakkal üdvözlé, köszöntét fejezve ki, hogy mint a német tudomány leg-hívatottabb képviselője Zágrába fáradozott, hogy megtekintse egy keletkező délszláv tudományos testület alapjait. Gneist néhány szóval felelt, köszönetét je lentvén ki a kitüntető fogadtatásért, s örömet, hogy a nyugat és kelet e választó vonalán a tudományok hajléka épül.

Nagyobb ünnepélyességgel ment végbe Strossmayer püspök fogadtatása. Ő mintegy félórával Gneist megérkezése után jött, s ugy ünnepeltetett, mint a délszláv törekvések egyik legbuzgóbb előmozdítója.

A vasuti indóházban való fogadtatásra számos orosz. képviselő, a városi tanács, a polgármester, a rector, tanári kar és számos egyetemi hallgató jött össze. Az üdvözlő beszédet a polgármester

„Mily gazdag ön monsieur! s nyugtalan moz-dulatot tett élő karjaim közt.”

„Háromezer frank! — mormogá fogai közt, mig én csak ezerkétszázat vagyok képes beszerezni.” S aztán gyorsabban folytatá: „Hanem most ezzel is be kell érni! És uram, nem olys valamit mondott ön nekem, hogy hagyjak fel tanítóúi állomással? Oh nem, azt nem teszem! azt megtartom magamnak” s kis vékonyujjai hévvel szoríták meg kezemet.

„Talán azt gondolja ön, nőül fogok menni azért, hogy ingyen tartassam magamat ön által! nem uram, azt nem volnék képes tenni; és mily unalmasak lennének akkor napjaim! Önnek reggeltől estig távol kellene lenni, tanítással elfoglalva, azon szük, lármás tanszobákban, én azalatt itthon unalmaskodjam dolog nélkül, magánosan; csakhamar oda lenne jó kedélyem, elkedvetlenednék s ön még rém un-hatna.”

„De Francis, hisz olvashatnál, tanulhatnál az alatt — mennyire szeretted te azokat.”

„Igaz, szeretem az elmékedést, de még inkább a tevékeny életet; nekem foglalkoznom, tennem kell, valamiképpen és tennem önnel egyetértőleg. Higgye el uram azt észlelem, hogy azok, kik csak is mulatság végett vannak mindig egymás körében, sohasem képesek valódiilag annyira szeretni egymást, mint kik együtt dolgoznak s — tán együtt szenvednek is.”

(Folyt. köv.)

tartá, mire Strossmayer nagy hévvel felelt, megjegyezve, hogy mint eddig, ugy ezután is minden törekvését a horvát nép előhaladása érdekeinek szenteli. A mint Strossmayer püspök a városba érkezett, azonnal Mazuranics bán látogatását fogadta. Zsivkovics osztályfőnök az ünnepélyek alatt nem lesz jelen, őt a szerb congressus ügyei Karlovitzra szólítják.

Legyen még megemlítve, hogy a dorpati egyetem s az osztrák akadémia s a kolozsvári egyetem ifjusága üdvözlő táviratokat küldtek. A magyar akadémia küldöttjei Mihajlovics érsek vendégei. Gneiszt Mrazoviethez, Strossmayer püspök Vocinához szállt.

Az északi sarkutazók fölolvása a budapesti redouteban.

Payer és Kepes urak 19-én este valóságos diadalt ülttek. Fölolvásukhoz Budapest társaságának színejeva tödelt; a redoute tágas termében még egy később jövő miniszter sem találhatott már helyet, s a pódium mellé volt kénytelen húzódni. Az éljenezés, melylyel a fölolvásokat fogadták, szünni sem akart. A tapsban megrengett az óriási terem, s felülről, középről, minden oldalról a tetszés és szinte öröm üdvözlétei szálltak a derék férfiak felé.

A fölolvás kezdete ugyan 7 órára volt kitűzve és akkor is kezdődött. De a közönség nagy része már hatkor jelen volt. Pedig mindenkinek — kivéve az álló közönséget — megvolt a maga biztos ülőhelye, azonban ki-ki félt attól, hogy elmulasztja azt a perczét, melyben az ünnepeltek fogadtatásának melegségét ő is tapsaival és üdvözléivel nagyobbithatná. Mikor fél hétre a terembe léptünk, ugyszólván már együtt volt az egész társaság.

A később jövők — még ha jegyük volt is ülőhelyre (mint néhány földrajzi társulati taggal történt), csak állhattak. Ott voltak az első sorokban a főváros czelebritásai. A miniszterek közül Szapáry, Zichy grófok, a főváros főpogármestere, és összes főbb tisztviselői, báró Edelheim Gyulay főparancsnok nevével, számos akadémista, országgyűlési képviselő, a megye főispánja, tábornokok családostul, arisztokracziánk mintkét nembeli képviselői, szóval mindaz, a mi csak jó hangzással bír e társaság biradalmában. Oldalt pedig jobbra a fölolvástól szorongott egymás hátán az álló közönség, szintén fővárosunk intelligenciájából való. Fiatal ügyvédek, írók stb. Végre, hogy mindent elmondjunk, a zenekar emelvénye is teles-tele volt, s a felső karzatok hasonlóképpen.

A czukrászda mellékterme el volt zárva s előtte emelkedett a fölolvások pódiuma. Ez emelvénynagy fali térkép volt felállítva, rajta kissé durva ugyan, de annál jobban látható vonásokban az újonnan fölfedezett Ferencz József-föld, számos szigeteivel, csatornáival, felszigetével, fokával stb. Nem került ki a közönség elismerő figyelmét az a tapintatosság, hogy Payer ur, ki ezen a térképen magyarázta fölfedező útját, az elnevezéseket kizárólag csak magyarul íratta reá.

Pontban két órakor megjelentek Zichy Ödön és Wilecz grófok s Todesco báró, az expeditió pro- rektorai, s nemsokára utánuk Hunfalvy János, mint a földrajzi társulat elnöke, Vémbery alelnök és Berecz titkár kíséretében. Velök jöttek Payer és Kepes urak. Előbbi fekete szarvótlőzében volt, mel-lén az érdemjelekkel. Kepes hazánkfia pedig ez- uttál is honvédorvosi ruhában. Szünni alig akaró éljén fogadta a derék párt, s ekkor Hunfalvy be- vezetőkön körülbelül a következőket mondá:

„Tisztelt gyülekezet! Midőn a dicsőséges eredménytel végződött osztrák-magyar expeditió tagjai diadalutjuk befejeztével Bécsbe érkeztek, a magyar földrajzi társulat fölkérte küldöttségileg az expedi- tió vezéreit, sziveskednének fölolvást tartani a ma-

gyar haza fővárosában utazásukról. Weyprecht ur gyöngékedése folytán nem tehetett eleget e kére- lemnek, azonban Payer ur és hazánkfia dr. Kepes annyival inkább fogadták el készségesen a meghívást mert Budapest fővárosa is járutt hozzá. (Éljenezés) A rendező bizottmány a mai estüt tűzte ki a felol- vasásokra, s midőn még egyszer az ünnepélyes perc- ben üdvözlöm a megérkezetteket azon tudomány ne- vében, melynek kedvelői oly nagy számmal a terem- be sereglettek, megnyitom a magyar földrajzi társu- lat idei első ülését, s átadom a szót dr. Kepes ur- nak, tisztelt hazánkfiaának.”

Dr. Kepes helyét elfoglalván a fölolvás asz- tal mellett, gyönyörű költői nyelven, kitűnő, tiszta, érthető előadás mellett olvasta fel élményeiket az expeditió alatt. 1872-ik év július 14-én indultak ki a Tegethoff hajón, s az északi sarkon az észak- keleti átmenetelt volt szándékuk megközelíteni. No- vaza Zemlya egész nyugati partjának hosszabán fe- kvő, majdnem 190 mérföldnyi terjedelmű vastag zaj- ló jégén történt átvitorlázásuk után a Pankratjeff szigeteknél augusztus 12-én találkoztak össze Isb- jör n hajóval (Wileczek gróf és Sternek parancsnok) s azzal együtt a part mentén keskeny parti viz- ben a Barents szigetekig haladtak.

A nyugot-délnyugati szelek aug. 21-ikéig tar- tották fogva őket. 21-én gyors északkeleti szél ke- letkezett, bucsut vettek egymástól. A 9 nap alatt Wileczek fényképezte a vidéket. 21-én hajójuk hirte- len befagyott, s azontul szeptember 9-ikéig maradt ott. Északkeleti szél szétzúzta a jéget. Gözerővel akartak kibontakozni; de minden munka hiába va- ló volt.

Október 5-én elvesztették szemük elől Novaja Zemlyát. Leírja itt a hajóra csapkodó jégtömeg vo- nitását és rettenetességét. Október 19-én látták ut- oljárát a napot, s e naptól kezdve február 16-káig örökös éjszaka uralkodott. Egész télen kétszer vet- keztek le, alig voltak képesek egy-egy órát nyu- godtan aludni a nélkül, hogy vészkiáltás föl ne rá- ta volna őket álmukból. Február 16-án látták újra a napot. A nap jótékony hatását sehol másutt job- ban nem méltányolhatja az ember, mint az északi sarkon; mikor újra meglátták, csaknem imádására borultak le. Apor 15-étől szeptember végéig dolgoz- tak a hajó kiszabadításán, de hasztalan volt minden fáradozás. 15—20 lányi jéget fűrészeltek; löporral is tettek kísérletet, de a jégtést semmi hatalommal sem engedett. Így folyt le a nyár. Augustus 30-án szerencsés körülmény állt be. E nap aranybúttal van felírva az expeditió történetébe. Kód borította el a láthatárt, mely lassanként szétfoszott s a mi szemünknek első láttára majdnem hihetetlen vol- földet pillantottak meg. Fellekesülve e rég nélkül- lözött látománytól, bor hoztak fel hajójukból s a földet Ferencz-József földnek nevezték el. Az első fokot Tegethoff-foknak nevezték.

(Vége következik.)

Külföldi szemle.

Kolozsvár, oct. 21. 1874

Vasárnap, október 11-én fejezték be Fran- cziaországban a megyei bizottsági választások. A küzdelem ép oly élénk volt, mint az előző vasárnap; megválasztott 40 köztársasági, 29 monarchista és 11 bonapartista. Az összes megyei választások ered- ménye körülbelül következő: 1436 választott közül 673 köztársasági, 604 monarchista és 158 bona- partista: ez utóbbiak több helyen fényes diadalt arattak. Egészben véve az eredmény azon számarányt, mely a megyei bizottságokban a politikai pártok közt előbb fennállott, nem igen módosította.

Az oct. 18-ra kitűzött négy képviselőválasz- tásra is igen nagy előkészületek tétettek. Meg-

lépik fel, mikor földünk légkörén halad keresztül.

A csillagászok legújabb számítása szerint ezen meteorgyűrű hossza 2340 millió mfd. Mintán e me- teorhullás aug. 10. 6 óráig tart, a föld pedig napközi útján minden másodperc alatt 4 mfdet hagy hátra, ebből a következők, hogy a meteorgyűrű vas- tagsága ott hol a föld rajta áthalad, 864 ezer mfd.

Schiaparelli, Oppolzer, Peters és La Verrier számításai a novemberi özönre nézve is kiderítették azon üstökös, melyből e raj előáll; azon kis üstö- kös, melyet először Tempel observált Marcellében, t. i. az 1866-beli ugynevezett első üstökös. Ez még világért sem alakult annyira át meteorgyűrűvé, mint az 1862-iki 3-ik üstökös; ikora még sokkal fiatalabb, ép azért a meteorok tömege még nem oszlott annyira a pálya hosszában s az ezzel kapcsolatos gyűrű- alakulat nem annyira kifejezett, mint az agasztusi üstökösénél.

Le Verrier számításai szerint a 126-ik év ja- nuárjában egy cosmicus ködfolt hatolt be, a végte- len világűrbel naprendszerünkbe s vándorlása köz- ben oly közel jutott Uranus bolygónkhoz, hogy en- nek vonzereje ellipticus pályára terelte a nap körül. És már épen ezen pálya az, melyen azon üstökös még ma is vándorol, melyet Tempel fedezett fel és Oppolzer számított ki s ugyanezen pályán forog a ereuvmi meteorözn is.

Azon évtől fogva máig ezen üstökössé alakult cosmicus felhő 52 körforgást tett a nap körül, a nélkül, hogy egyebet tudnunk volna róla, mint hogy számtalan alkatrészeit meteoroként hullatja földünkre minden körforgása alkalmával vagy is minden 33¼ év mulva november hóban, mikor a föld áthalad

választottak Seine-et Oise megye egy, Pas-de-Calais egy és Alpes-Marrtines megye két követet. Az első megyében Aridhi de Padone herczeg bonapartista és Brasse köztársasági küzdöttek egymással, Alpes-Ma- rittimesben pedig Chris és Medecin urak voltak a republikánusok jelöltjei. A déli táviratok az ered- ményről valószínűleg már részleteket fognak hozni.

A párisi lapok s az egész europai közvéle- ményt igen élénken foglalkoztatta a spanyol kor- mány egy emlékirata, mely a carlista lázadásra vo- natkozólag oct. 8-án adatott át Decazes herczegnek s később a többi europai cabineteknek is. Az ügy roppant sensatiót keltett, mert a spanyol kormány feltűnően kihívó módon lépett föl. Ez okból Deca- zes herczeg be sem várta, míg a nemzetgyűlés ál- landó bizottsága hozzá kérdést intéz, hanem csütör- tői ülésén maga szólalt föl s előadta, hogy nagy sulyt fektet arra, hogy a bizottság ne tulzolt szem- pontból ítélje meg a spanyol kérdést. A madridi kormány már régebben panaszt emelt a francia ha- tár mentén levő tisztviselők ellen. Erre szónok azon- nal válaszolt. Most Spanyolország új panaszokkal állt elő.

Az emlékirat oly kifejezéseket használ, me- lyekben a francia cabinet sértőt nem találhatott. „Nyelvünk fuom distinctióival — mondá Decazes ur — az idegenek nem törődnek. Ha valamely ki- fejezés túl ment volna a megengedett határon, a kormány arra válaszolt volna. Tényleg az illető jegy- zék nem oly fontos, minőnek tartják. Nem jár- hat kellemetlen következménnyel s csak arra fog vezetni, hogy még jobban kitűnjék, mily lelkiismeret- tel teljesíti négy év óta Franzaország nemzetközi köteleességeit.” E nyilatkozat kedvező benyomást tőn a bizottság tagjaira. A bizottság legitimistái az „Orénoque” ügyét is szóba hozták; fölmerült továb- bá a kormány magatartásának ügye a képvise- lő választásokkal szemben. Erre az ülés véget ért.

Németországban Arnim gróf elfogatása e héten is élénk hírlapi viták tárgyát képezte. A fo- goly betegeskedése folytán a Charité-kórházba száll- lítottatt. Azen kérvényét azonban, hogy szabad lábra helyeztessék, mind az első, mind a másodikfoku bi- róság elvetette és pedig következő három okból: 1. mert azon büntetés nagyságát, mely a foglyot a büntető törvény 133. és 148. §§-ai alapján sújthat- ja, még áttekinteni nem lehet; 2. mert attól tar- tathatni, hogy vádlott szabadságát a vizsgálat megne- heztetésére s az igazság elhomályosíthatására fogja fordítani; 3. mert orvosi magánbizonyítványok nem elegendők arra, hogy az egészségi szempontokból való szabadon bocsátást igazolják. — A héten is több hivatalos nyilatkozat jelelt meg, mely határo- zottan azt mondja, hogy az elfogatást a törvényszék teljes függetlenséggel saját belátása szerint rendelte s hogy a per minden politikai háttért nélkülöz. A hét végén Arnim gróf anyósánál, kinek lakásán a fogoly Párisból hazaszállított butorai elhelyezvéki tartottak több órán át házmotózást.

Ismeretes dolog, hogy a francia hadi törvény- szék nemrég Regnier urat, ki a metzi eseményekben bizonyos szerepet játszott, kémkedés miatt in contu- miam halálra ítélte. Regnier sept. 22-én levélben fordult Bismarck herczeghez, hogy ő, a ki vele egy- kor kezét fogott, szíjáljan fel érdekében, mert — mondja Regnier — „kémmel Bismarck nem szori- tott volna kezét.” Bismarck herczeg e felhívásra következőleg válaszolt:

Varzin, 1874. oct. 2.

Uram! A hadi törvényszék ítéletével szemben ön hoztam azon kérdést intézte, hogy ismétlem azt a mit utolsó találkozásunkkor az ön magatartásáról méltányoló módon kifejeztem. Nem hiszem, hogy az ön tanuskodásom önnek olyan támaszt fogna nyujta-

eme felhő-pályáján. Ezen meteorfelhő, mely már naprendszerünkhez tartozik, üstökösként csak 1866. utolsó körforgása alkalmával észlelték.

Emez üstökös pályája sokkal kisebb az agusz- tusi meteorokénál, s naptávolban az Uranus-pályá- jáig ér; napközben pedig a nap és föld távolával csaknem egyenlő. Körforgását 33 év és 3 hó alatt végzi, s sept. vége felé találkozik a föld pályájával, midőn a nap felé közelg. Rajta hátul pedig hatal- mas raj vonul széles és hosszú üstökűként, tele apró meteorokkal, melyeken a föld von. 13. tör keresz- tül. Ezek közül azok, melyek közel jutnak a föld- höz, ennek vonzereje miatt a légkörbe nyomulnak, ott izzóvá válnak és mi azokat hullócsillagoknak lát- juk. Mintán pedig a föld ezen üstök-maradványok- kal vagy is meteoröznönnel 3 egymás után követke- ző évben ugyanazon helyen találkozik, e körülmeny- ből azt kell következtetnünk, hogy az rendkívüli hosszú és pedig a legújabb számítások szerint 380 millió mfd.

A fentebbiekben előadtam azon vizsgálati ered- ményeket, felvilágosítottak, illetőleg élményeket, melyeket a legújabb időben részint a közvetlen ész- lelet, részint pedig korunk legjelesebb csillagászai- nak és emjeje a ködfoltok, üstökösök, meteorrajok és tűzgolyók psicai természetére, egymással való szo- ros összefüggésére és rokonságára nézve kiderített. Látnuk egyezsersmind azt is, hogy légkörünknek ama csodálatos és röpké vendégei tulajdonké- a nap kö- rül forgó égilestek, melyek a legújabb elméletek sze- rint ugy származnak, hogy az univerzumban uszó ködfoltok üstökösökké concentrálódnak, ezek pedig idő folytán egy egész meteorgyűrűvé nyulnak ki.

Ha erőltlen értekezésessel megkedvet élesztetem volna bármely fiatal kedélyben e szép tudomány el- veinek kutatása iránt, fáradságom kellőleg jutalmaz- va van, czélom sikerült.

Páll Károly.

ni, minőt remél; a kedélyek izgatottsága még sokkal erősebb és azon honfittasainak nagy száma, kik engem szidalmaznak s igazságtalanul Franciaország ellenségének tartanak, abból is szemrehányást fog csinálni, a mit én az ön személyének javára mondhatnék. Mindemellett nem átalom ismételn, hogy az ön eljárása én reám sohasem tett oly benyomást, mintha őnt más indok vezetné, mint a legbátrabb odaadás országára érdekei iránt, melyeket ön a császári család érdekeivel azonosoknak tart.

En az ön tervei kivételét azon föltevésből tá mogattam, hogy szerencsés esetben siettetetik a be-
kekötést azzal, hogy a császári kormány, mely részünkről egyes egyedül volt elismerve, érintkezésbe lép a metzi hadsereggel, mely hozzá hű maradt. Ha az érintkezések fogantatba jöttek és consolidálódtak volna, eléggé biztos kormánygyal lett volna dolgunk, melylyel a békét Franciaország nevében tárgyalni és megkötöni lehetett volna.

Becsületszavamra állithatom, hogy ön a mi részünkről személyes előnyt sem nem kapott, sem nem kívánt s hogy én, midőn őnt Metzbe hagytam menni, önre nézve hazafias s egyuttal a béke érdekében hasznos cselekedetnek véltem könnyebbéget nyújtani. Fogadja uram teljes nagybecsülésem biztosítását.

Bismarck herceg.

A spanyol csatatéren e héten is folyton foly-
nak a kisebb nagyob közzelmek, melyekben úgy látszik, nemsokára döntő fordulat készül beállani. Az utóbbi hírek szerint a lázadók körében nagy az elégedetlenség s több helyen komolyabb zavargások fordultak elő. A carlisták azonban megafafólják azon hirt, mely szerint több zászlóalj a köztársasági csapatokhoz pártolt volna át. Egy 16-án Esteilából kelt carlista távirat azt mondja, hogy don Carlos Elio és Mendiri tábornokokkal érkezkézet tartott s hogy Parma herceget az első carlista ezred ezredesévé, Caserta grófot tűzvezetessé, Bardi és Bari grófokat lovassági századosokká nevezte ki. A többi államok életében nem merült fel nagyobb fontosságú esemény.

A belgrádi hivatalos „Srbzski Novine“ egyik belgrádi lapnak azon izgalmas hírére, mintha Ausztria-Magyarország, Orosz- és Németország részéről holmi „összeesküvés“ forralatnék, Szerbia, illetőleg a Balkán félsziget keresztjén népei ellen, melynek célja egy önálló királyság alapítása — a következő demenciai bozza: „Bármennyire óvakodik is a kormány a hírlapi polemától, a Belgrádban „Buducnoszt“ („Jövő“) cím a megjelenő időszak lapnak „összeesküvés“ Szerbia ellen“ foláratu vezércikkét mégsem mellőzheti hallgatással. E lázító cikk, minden komolyabb indok nélkül, pusztán föltevésekre alapítván állítását, vagy közönséges tényekből saját kedve szerinti következtetéseket vonván, Szerbia iránti ellenséges szándéklatokat tulajdonít ép azon hatalmaknak, melyek a barátság legkésztelenebb bizonyítékai halmozzák el Szerbiát. A „Buducnoszt“ üres feltevések folytán ijesztgeti és nyugtalanítja a közönséget, mi azonban a tények ismeretével bírván, nevezett lapnak leleplezéseit üres álomképeknek nyilváníthatjuk.

A császárok berlini találkozását s közöttük történt megállapodását a „Buducnoszt“ akként magyarázza, a mint neki tetszik; mi azonban kétségtelen adatok alapján tudjuk, hogy a berlini találkozásra s a későbbi cserélt eszmék semmikép sem magyarázhatók reánk nézve kedvezőtlenül, mi több előnyöket renhatunk ki reánk nézve azokból, ha ugyan az eszély s a komolyság útján haladunk, nem pedig azon, melyet a cikk írójának gazdag képzelete magas diplomáciai ügyesség gyanánt ajánlat nekünk. A belgrádi „Vidovdán“ a szerbiai kormány hivatalos közlönyének eme czáfolatát egész terjedelmében reprodukálja.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladott Budapestén octob. 21. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett, octob. 21. 12 ó. 20 p. d. e.

A képviselőház szombati ülésén
sak az elnöki jelentések lesznek,
vasárnap pártértekezlet az alelnö-
kök és jegyzők választása ügyében.
A budget adójavaslatok a jövő hé-
ten terjesztetnek elő s november
második felében fognak a házban
árgyalásra kerülni. Tegnap éllvány-
összeomlás által roppant szerencsét-
enség történt, mintegy 15 munkás
megöletett. Az osztrák Reischsrath
egnap megkezdé üléseit s a pénz-
ügyér előterjeszté 1875. elég kedvező
költségvetési előirányzatát.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, oktob. 21. 1874.

— József főherceg erdélyi utjából hazafe-
menve, belért október 15-dikén Piskiné Petro-
énybe; este 7 órakor a rendes vonattal érkezett
eg. A bányahivatalok kitelhető legnagyobb ünnep-
ességgel fogadták. Az indóháztól Veress kir. bányá-
gy lakásáig, hova ő fensége szállott, több mint ezer

bányász volt két sorban fölállítva, mindnyájan égő
bányamészet tartva kezükben. A bányanagyi lakról
néhány öre egy igen izlées diadalkapu volt felállítva,
fáklyák áradó fényétől körülveve, s azon kívül nem-
zeti lobogókkal, az ország czimerével és a bányász-
lobogókkal és jelvényekkel díszítve. Midőn a taracz-
kok sürűb durrogása közeledtét jelenté, fölhasant a
„Bákóczy“ és háromszoros „éjen.“ Ő fensége a szá-
mára berendezett lakosztályba vonult: itt üdvözölte
Veress bányanagyt s bemutatta a „brassaiak“ bányá-
igazgatóját tisztikarával s a kincstári tisztviselőket,
kik teljes díszben sorakoztak. Ezután következett a
vacsora, mi alatt a bányász zenekar játszott s nagy
néptömeg (2—3 ezer) hullámozott föl s alá. A főher-
cegi lakosztályllyal szemben a bányász-jelvények
alatt kivilágított betűk: J. F. H. (József főherceg
álltak.) Másnap kikocsizott Vulkánba, a Csetaty-
Bolihoz; délután megnézte a „brassaiak“ s a kinc-
stári bányá telepeit. A fogadtatásról s a táj szépsé-
géről elismerőleg nyilatkozott. — Október 16-dikán
a rendes vonattal ő fensége tovább utazott; kísé-
rében voltak: Graef, báró Nyári, Bulyovszky, Lá-
zár stb. a megye részéről az alispán, Paj Zsigó
és Borbáth szolgabírák. Ő fensége itt mulatása
emlékeül a kholeraárvák részére száz forintot ado-
nyozott.

—A kolozsvári „Hilária“ dalegylet vasárnap
f. hó 25-én a városi vígadó termében pártoló tagjai
részére szüreti ünnepélyllyel összekötött dalestélyt
rendez, a következő műsorral: 1. Nyitány a zenekar
által. 2. Madelon, kardal Marchnertől. 3. Hajós dal,
kar, Zimaitól. 4. Ständchen, kar Abt Ferencztől. 5.
Daltól szokott lelkesedni a magyar kar, Guneschtól.
A szüreti ünnepély sorrendje a helyszínen osztaték
szét. Az estély kezdete 7 órára van kitűzve. Dalá-
raink e szép időtöltéssel biztató estélyét a dalkedve-
lő közönség figyelmébe ajánljuk.

—A helybeli egyetem ifjusága a zágrábi
egyetem polgárságának az ottani egyetem megnyitá-
sára a következő üdvözlő táviratot küldte: „Az egye-
tem polgárságának. Zágráb. Lelkes örömmel vettük
szíves meghívástokat egyetemetek megnyitására. Ma-
gunk nem lehetünk jelen ünnepetökön, de veletek
van testvéries szellemünk. Üdv nektek és a zágrábi
„alma mater“-nek. Sokáig éljen!

— Színházunk ma esti előadására külön is
felhívjuk Kolozsvár műpártoló közönségének figye-
lmet. A saínházi igazgatóság derék dolgot mivel,
midőn a saínházi előadás „tisztá jóvedelmé-
nek egy részét az ünnepelt művész néjára ajánl-
ta föl, s közönségünk nemes érzületét ismerve bizton
számíthatunk rá, hogy a maga részéről ő sem fog
késni a kegyelet szép adójával. Reméljük holnap
zsufolt házról írhatunk.

—A belvárosi gyermekkert új épülete
már majdnem teljesen elkészült s immár csak apró
diszítési munkálatok folynak. Ma egy igen sikerült
terra cotta gyerek csoportozat elhelyezése folyt az
új épület homlokzatán; az intézet rendeltetése így
külsőleg is jelezve lévő. Az iskolai év megnyitása
a legközelebbi napokban várható.

—Hymen. Magyarai Géza, telekkönyvi bi-
vatalnok f. hó 34-én tartja esküvőjét Knöpfler Kle-
mentina kisasszonnyal, Knöpfler Károly, bányász-
hivatalnok bájos, mivel lelkü leányával. Tartós bol-
dagságot kívánunk az ifjú pár e szép frigyére!

—A világhírű florenzi quartett, mely Bec-
ker János, Enrico Masi, Luigi Chiostris és Hilpert
Friedrich urakból áll november 16-án a szbeeni vá-
rosi színházban hangversenyt rendezend.

—Jogügyek iránt érdeklődő közönségünk
figyelmét felhívjuk a helyi kir. törvényszéknél hol-
nap tartandó végtárgyalásra. A vádlott Nyamur Pé-
ter, m.-gorbói juhász, ki számtalan vérengzésein
kívül egy a f. év július 3-án elkövetett orgyilkossá-
gal is vádoltatik.

—Kerkapoly Károly egyetemi tanár oct.
19-dikén kezdette meg az egyetemen előadásait. Az
ifjuság igen szép számmal gyűlt össze; voltak ven-
dégek is, kik eljöttek ez előadásra, köztük több ügy-
véd stb. Kerkapoly azon kezdé, hogy kilencz évi
szünetelés után ismét a tanári pályára lépven, ki-
fejtleni akarja nézeteit a tanszabadságról. Ő azt ugy
definiálja, hogy a tanár és tanulók a tudomány ed-
digi vívmányai alapján együtt kutatnak és ezen
együttes kutatás céljából bizonyos morális társula-
tot képeznek. A miket ő tapasztalt — folytatja szó-
ló — azokat előadja, de nem kívánja, hogy azt a
hallgató feltétlenül elfogadja. A tanszabadság értel-
mében a hallgató nem kénytelen azt elfogadni a mit
a tanár mond, hanem maga is kutat s csak azt fo-
gadja el, a miről meggyőződik. Majd arra figyelme-
zeti előadó az ifjakat, hogy tanulmányaiknál ne haj-
sanak a szilaj képzelemre, hanem csak az ész szí-
goru bírálatára, mert csak így lehet elérni a czélt:
az igazság tudományos felderítését. Ezután áttért tu-
lajdonképeni tárgyára és abban elért a család fogal-
máig. Az ifjuság lelkes éjlenekkel fogadta, és igen
feszült figyelemmel hallgatta végig Kerkapoly teje-
getéseit.

—Postai hír. Az Erdő-Szt.-Györgyön ideig-
lenesen felosztott postahivatal, nov. hó elsejével új-
ból életbe lép.

—Jókai Mór forradalom alatti műveire elő-
fizetési felhívást bocsátott ki. E gyűjteményt maga
adja ki, mert ezeknek tulajdonjogát soha nem a-
karja idegen kézre juttatni, s mert ezen egyetlen

kiadásnál többet belőle közrebocsátani nem szándé-
kozik. A kik jelen műre, melynek tartalma „Szép-
irodalmi, történelmi munkálatok, irányeszmények, jegy-
zetek, és Charivári 1848—1849-ből“, megrendelést
kivánnak tenni, azt egyenesen az íróhoz intézzék. A
mű a legdiszesebb kiállításban s szerzőnek 1849-
ben ömaga rajzolta ifjúkori arczképével december
végéig fog megjelenni. Az előfizetési ár 5 ft. A
kiadás alatt levő könyvnek szép irányú előszavát
tárgyhalmozat miatt csak holnap lapunk hozza.

—Gr. Széchenyi Ödön e hó 17-én kísé-
rével Konstantinápolyba érkezett, s még azon napon
bemutatott gr. Zichy osztrák-magyar nagykövet
által a török hadügyminiszternek, ki a budapesti
üzöltök küldöttségét a legbarátságosabban fogadta.

—Tompa Mihály síremléke már föl van
tállítva a hanvai temetőben. A leleplezési ünnepélyt
azonban most nem tartják meg, miután az őszi rö-
vid napokban alig juihatna ideje a vendégeknek a
visszatárasra. A bizottság május havában akarja
megtartani az ünnepélyt.

—Halálos párbaj. Bécsben, mint a P.Lloyd-
nak távirják, pisztoly párbaj volt b. Stein és Bagya
főhadnagyok közt. Bagya fején golyó által találtat-
va, halva maradt.

—A magyar tudományos akadémia első osz-
tálya oct. 19-én gyűlést tartott, melyben Pulszky
Ferencz elnökölt. Első felolvasó Szász Károly lett
volna „Goethe lyrai költeményeiről“ című érteke-
zésével; ő azonban véletlenül megbetegedvén, helyet-
te Gyulai Pál mutatta be a terjedelmes dolgozatot.
Goethe műveit Kazinczy Ferencz kezdte nálunk
meghonosítani, utána következtek Kis János, Kazin-
czy Gábor, Szligietti Ede, Dóczy Lajos, Bajza Jenő,
Hegedűs István, Rákosi Jenő, de ezek a lyrai köl-
teményekkel nem igen foglalkoztak. Pedig Goethe
a Fauston kívül a lyrai költészetben a legnagyobb.
Bajza József, ki határozottan Goethe tanítványa volt,
csak keveset ültetett át a magyar irodalomba; töb-
bet adott Szemere Miklós, pár darabot Papp Endre,
Greguss Ágost, egyet nagy tökélyllyel Arany János,
fordítottak Goetheből még Gyulai Pál, Lévai József,
Szász Béla s Hegedűs István. Legtöbbször közzöhet a
magyar irodalom Szász Károlynak, ki Goethe lyrai
költeményeinek minden fájából gazdag korszort vá-
lasztott s ez által Goethe lyrai jelleme teljesen ki-
domborodik az olvasó előtt. A dalok közül 75-öt, a
társadalmi versek közül 14-et, a balladák közül 26-ot,
a görög mértékű epigrammák közül 19-et, a római
elegiák közül 15-öt, a 104 velencei epigramma közül
77-et, a négyévszakkból 61-et, s a vegyes költemé-
nyek sorából többet tett át magyar nyelvre. A so-
neteket teljesen mellőzte, mint a melyek teljesen
hidegen hagyták őt. S a többi csoportból is lefordí-
totta a szebbeket. Ezeket egy kötetben egyesítve
Szász Károly az akadémianak ajánlotta fel kiadás
végett. Mutatványul Gyulai Pál két fordítást olya-
sott föl, elsőnek címe: „Az ajánlás.“ A második
darab a római elégiák közül való, Goethe sorozata
szerint a 13-ik, Szász Károly sorozatában a 11-ik
helyet foglalja el. A mutatványok Szász K. könnyű
nyelvkezeléséről, fordítói művészetéről tanuskodnak.
A kötet megírásának végett az osztályhoz utasított.
Gyulai Pál után Barna Ferdinánd foglalta el a fel-
olvasó helyet s „A mutató névmas hibás használá-
táról“ értekezett.

—A bárándi vasuti indóháznál, mint a
„N.Várad“ közli, a vonatra ott váró postakocsit ki-
rabolták. A tettesek, számszerint 12 szabadságolt ka-
tonák s N.Váradon elfogattak.

—A versaillesi püspök az Univers-hez in-
tézett levelében megezfolyja a hirt, mintha ő indítvá-
nyozná XVI. Lajos szentté avatását.

—A brassavidéki románok mindent elkö-
vetnek, hogy érsekké káransebsi püspök Popas
választassák meg. Az ottani követek Dr. Mesioia
János brassai g. kel. gymnásiumi igazgató s Manole
Diamandi kereskedő feltétlenül reá fognak szavazni.

—Nemes tett. A 39. serezedbeli kapitány
Springer, f. hó 14—15-én Zsibón ellenőrzési szem-
lét tartott. A szemle bevégezével künn a piacon
sétálván, épen akkor, midőn egy szomszéd közelebből
Solymosról néhány ember adótartozásért lefoglat és
oda behozott 3 szakér csőves máljájá árverezték 30
kron vékáját. A kapzsi tömeg remélvén, hogy potom
áron jut most máléhoz, csak nagyon lazán árve-
zett. Nevezett kapitány azonban — ki tán e vidéket
soha sem látta — a szegény emberek nehogy oly
szánalomra méltó csekély árért fosztassanak meg
máljukról — ő is az árverezők közé vegyült, ár-
verezett addig, míg 80 kr-ra fölragtatta. Ekkor az
egésznek árát kifizette 55 frttal. A málét pedig
visszaküldötte az illető községbe Solymosra a szegé-
nyek között leendő kiosztás végett.

—Tanítóik kinevezése. Minthogy az idén a
fővárosi néptanodák ismét a zsufolási megtelevé, a
főváros tanácsa ismét parallel-osztályokat állítottat
föl, és az így megűrezedett állomásokra az utolsó ta-
nácsülésen kinevezettek: néptanítókká ideiglenes mi-
nőségben: Jablonszky Lajos, Szabó Endre, Schön
József, és tanítókné: Dömötör Gizella s Heinrich
Ilona. Végre kézimunkatanítókné: Alkér Hermína,
Benedek Matild és Ullerich József.

—Katona polgármester. Manu ezredes Bu-
kurest polgármesterévé választottat.

—Puskapor fellobbanás. A győri nagy ka-
tonai-laktanyában a legénység a puskaport a tölté-

nyekből, melyek az újabb puskákhoz nem használ-
hatók, összegyűjtven, az asztalon már nagyobb
mennységű löpor volt felhalmozva, a midőn ez vé-
letlen fellobbant. A legénység közül mintegy 8 an
megsérültek s kórházba szállítottak, hír szerint ket-
tő közülök már meg is halt.

—A körös-tarcsai köröskotrő műveletek alkal-
mával írja, a „Bihar“, felette érdekes leletekre buk-
kantak a munkások. Egy mamuth óriási lábszárcsont-
ja meglehetően ép állapotban találtatpt, nem nagy
mélységben. A vállalat egyik fiatal mérnöke beszé-
li, hogy mindennap új, meg új őskori csontok ke-
rülnek napvilágra. A szakértők figyelmét felhívjuk
a tárgyakra, melyeknek épségben tartásával nemze-
ti muzeumnak nagy szolgálatot tennének.

—Bankett a sarkutazók tiszteletére. Buda-
pest fővárosi hatósági testületének vendégszeretete
csekélyszámu, de válogatott vendégkorszort gyűjtött
egybe a Frohner-szálloda első emeleti éttermébe. Az
északi sarkexpeditió itt időző vezéreinek, Payer főhad-
nagyon és dr. Kepesen kívül ott láttuk gróf Wil-
czeket, gróf Zichyt, báró Todecsot, Ráth főpolgármes-
tert, Kammermayer és Gerlóczy polgármestereket, a
bécsi és budapesti tudományos intézetek küldöttsé-
geit és Budapest fővárosi képviselő-testület számos
kiváló tagját. — A menu legnagyobb részt magyar
nemzeti ételekből volt összeállítva s a jó hazai bo-
rokon kívül Bunkó nemzeti zenekara is közreműkö-
dött a jókedv előidézésére. Ily körülmények közt ba-
jos lett volna szakítani az ősi szokással — a mint
ezt Ráth főpolgármester első feiköszöntésében fölemlí-
tö — és föl nem emelni a poharat a körünkben
időző vendégek, főleg Payer, gróf Wilczek és Zichy
egészségéért. Ráth után Királyi Pál ürité poharat az
ujkor Julius Caesaraira, kik a tudomány szabadságá-
ért átlépték a Rabikont, azon kék vonalt, mely a
földgömbön eddig az örök halál határát jelölö. —
Utána Kammermayer dr. Kepest élteté, mire ez rö-
vid, de velős kifejezésekkel megköszönte Budapest
fővárosi hatóságának vendégszerető és szívélyes fogad-
tatást, kiemelve, hogy nem őket, kiket csak a vé-
letlen tette hőskökké, hanem magát a nemzetet, mely-
nek fiatal büszkén vallják magukat, illeti a dicsőség
és babér. Erre megeredt a többi felköszöntések özo-
ne, míg végül a diszes vendégcsereg szívélyes kéz-
szorítások közt eloszlott.

—Két kivégzés Párisban, Moreau méregke-
verő és Boudas rablőgyilkos október 13-iki kivégzé-
séről francia lapokban a következőket olvassuk:
Midőn Moreaut felköltötték, hogy a kivégzésre vi-
gyék, hidegvérten mondá: „Tudom, hogy miről van
szó s azért felöltözködöm.“ És csakugyan fel is ö-
ltözködött, még pedig a legnagyobb nyugalommal.
Boudas már sokkal izgatottabb volt; midőn ágyából
felkelték, „Tehát csakugyan kivégeznek“ mondá, „az
igazságügy ma nagy hibát követ el. Engem vihet-
nek a vesztőhelyre, de ártatlan vagyok, loptam
ugyan, hanem nem gyilkoltam.“ Moreau szilárd lép-
tekel ment fel a guilotinehoz, közönyösen megcsó-
kolta a popot s nemsokára a híres méregkeverő hal-
va volt. Boudas szintén szilárd léptekkel közeledett
a vesztőhelyhez, de ajkain metsző gunymosoly vo-
nult végig. Midőn a pap fölslóltá, hogy csókolja
meg, ideges rángatózásokba esett s alig lehetett
kivégezni. Boudas neje még férje elfogatásakor örült
lett, legidősebb leánya pedig a kivégzés napján vesz-
té el rendes eszejezésát. Fia pedig, ki katona volt
a 85-ik gyalogezrednél, egy órával apja kivégezte-
tése után főbe lőtte magát.

—Stein János erd. muz. egyleti könyvtáros
és k. egyet. nyomdász kiadványában megjelent
naplárak: Erdélyi képes kis naplár 1875-ik
közönséges évre. 17. évfolyam. A királyhágón inneni
s néhány királyhágóntul nevezetesebb vásárok leg-
újabb s ujonan kijavított jegyzékével. Ára 26 kr.
postán küldve 32 kr. Irodai fali naplár 1875-re.
Katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita
naplárak, bélyegillaték-táblákkal s a királyhágón-
nneni kir. törvényszékek és járásbíróságok táblázatos
kimutatásával. Különösen hivatali használatra.
Ára 30 kr., postán küldve 35 kr. — Sajtó alatt
van s november elején meg fog jelenni: Erdélyi
képes nagyobb naplár 1875-re. Hatodik évfolyam.
Dus tartalma mellett a ministeriumok, állami
számvevőség, kir. kuria, kir. i. életlábák s a király-
hágón inneni (Erdély) összes törvényszéki, közigaz-
gatási, m. k. bányá- és jószágigazgatási, pénzügyi
adó-, posta- és táviradivatali; továbbá az állami
és más nyilvános intézeteknek a legújabb és hiteles
adatok után összeállított tiszti cím- és névtárát
fogja hozni s így hivatalnokok, gazdák, magánosok
és üzletembereknek szükséges, csaknem nélkülözhet-
len kézikönyvül szolgálni lesz hivatva.

—A ki becsületes uton, csekély betéttel
szerencsekísérletet óajt tenni, forduljon azonnal
Steindecker M. urhoz Hamburgban, Damthor-
strasse 36. sz. a.

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Nyiltér.

PERL fogorvos

L a kik b.középutcz a 5. sz. a. a kise-
gitő pénztár tőzsomszedságában az első eme-
leten. 2—15

Átutazók egy fogat egy óra alatt, egy
egész fogsort egy nap alatt nyerhetnek.

Fogfájás gyorsan és örökre eltávolíttatik,

Árlejtési hirdetmény.

A szállítandó kőves mennyiség, annak egység árai, a részletes szállítási feltételek és a szerződés mintája az illető mérnöki hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Állam	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	mégnevezése		Kavicsotmelő hely	Engedélyezési hely	A szállítás bírósági alapon megengedett rakomány				A kikötőállomás				A behéizott hal					
					tel-	keze-			ben	pan-	tele-	keze-	ben	össze	kikötő							
Köszvár-Bukovinai	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos folyó 1-ső oszt.	Retegzi patak	Szamosfolyó 10-ik oszt.	100	90	289	287	67	frt	frt	kr	frt	kr	frt			
									3	5	3	13	281	70	3	13	281	70	3	13	281	70
									5	7	3	59	495	42	3	59	495	42	3	59	495	42
									6	7	3	38	447	63	3	38	447	63	3	38	447	63
									7	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									8	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									9	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									10	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									11	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									12	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									13	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									14	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
Belső-Szolnokmegye	Re. tegei	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos folyó 1-ső oszt.	Retegzi patak	Szamosfolyó 10-ik oszt.	370	916	376	1391	20	3306	64	153	3306	64	153			
									3	5	3	13	281	70	3	13	281	70	3	13	281	70
									5	7	3	59	495	42	3	59	495	42	3	59	495	42
									6	7	3	38	447	63	3	38	447	63	3	38	447	63
									7	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									8	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									9	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									10	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									11	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									12	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									13	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									14	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
Köszvár-Bukovinai	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos folyó 1-ső oszt.	Retegzi patak	Szamosfolyó 10-ik oszt.	370	916	376	1391	20	3306	64	153	3306	64	153			
									3	5	3	13	281	70	3	13	281	70	3	13	281	70
									5	7	3	59	495	42	3	59	495	42	3	59	495	42
									6	7	3	38	447	63	3	38	447	63	3	38	447	63
									7	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									8	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									9	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									10	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									11	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									12	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									13	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									14	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
Köszvár-Bukovinai	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos folyó 1-ső oszt.	Retegzi patak	Szamosfolyó 10-ik oszt.	370	916	376	1391	20	3306	64	153	3306	64	153			
									3	5	3	13	281	70	3	13	281	70	3	13	281	70
									5	7	3	59	495	42	3	59	495	42	3	59	495	42
									6	7	3	38	447	63	3	38	447	63	3	38	447	63
									7	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									8	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									9	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									10	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									11	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									12	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									13	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									14	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
Köszvár-Bukovinai	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos folyó 1-ső oszt.	Retegzi patak	Szamosfolyó 10-ik oszt.	370	916	376	1391	20	3306	64	153	3306	64	153			
									3	5	3	13	281	70	3	13	281	70	3	13	281	70
									5	7	3	59	495	42	3	59	495	42	3	59	495	42
									6	7	3	38	447	63	3	38	447	63	3	38	447	63
									7	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									8	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									9	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									10	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									11	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									12	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									13	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									14	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
Köszvár-Bukovinai	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos folyó 1-ső oszt.	Retegzi patak	Szamosfolyó 10-ik oszt.	370	916	376	1391	20	3306	64	153	3306	64	153			
									3	5	3	13	281	70	3	13	281	70	3	13	281	70
									5	7	3	59	495	42	3	59	495	42	3	59	495	42
									6	7	3	38	447	63	3	38	447	63	3	38	447	63
									7	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									8	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									9	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									10	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									11	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									12	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									13	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									14	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
Köszvár-Bukovinai	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos folyó 1-ső oszt.	Retegzi patak	Szamosfolyó 10-ik oszt.	370	916	376	1391	20	3306	64	153	3306	64	153			
									3	5	3	13	281	70	3	13	281	70	3	13	281	70
									5	7	3	59	495	42	3	59	495	42	3	59	495	42
									6	7	3	38	447	63	3	38	447	63	3	38	447	63
									7	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									8	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									9	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									10	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									11	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									12	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									13	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									14	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
Köszvár-Bukovinai	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos folyó 1-ső oszt.	Retegzi patak	Szamosfolyó 10-ik oszt.	370	916	376	1391	20	3306	64	153	3306	64	153			
									3	5	3	13	281	70	3	13	281	70	3	13	281	70
									5	7	3	59	495	42	3	59	495	42	3	59	495	42
									6	7	3	38	447	63	3	38	447	63	3	38	447	63
									7	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									8	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									9	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									10	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									11	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									12	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									13	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									14	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
Köszvár-Bukovinai	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos folyó 1-ső oszt.	Retegzi patak	Szamosfolyó 10-ik oszt.	370	916	376	1391	20	3306	64	153	3306	64	153			
									3	5	3	13	281	70	3	13	281	70	3	13	281	70
									5	7	3	59	495	42	3	59	495	42	3	59	495	42
									6	7	3	38	447	63	3	38	447	63	3	38	447	63
									7	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									8	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									9	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									10	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									11	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									12	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									13	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
									14	7	3	47	447	63	3	47	447	63	3	47	447	63
Köszvár-Bukovinai	Törvényhatóság	Mérföld és nyolczati-mérföld	Mérföld	ig	Szamos folyó 1-ső oszt.	Szamos																

Deés. 1874. september hó 30-án.

A m
kir
mérnöki hivataltól.

„TISZA” biztosító társaság.

A „TISZA“ biztosító társaság kolozsvári vezérügynöksége: **Balogh György.**

(400)

THORÓTZKAY SÁNDOR, kiküldött választási elnök.

Regény. Irta K. PAPP MIKLÓS. Ár: 1 forint 20 kr.

nos m. b. egyetemi nyomdásznál az. ref.

**takarmány és gabona készletek
tűz-elleni biztosítására.**

pentru Școală - BCU Cluj Napoca.
betűvel Kolozsvárt.